

Civīlprocesa programma

Sastādīta pēc 1932./33. mācības gadā
Latvijas universitātē lasītām lekcijām

Rīgā, 1933. g.

E. Pīpiņa un J. Upmaņa spiestuve, Rīgā, Marijas ielā 10.

LŪ ZINĀTNISKĀ
BIBLIOTĒKA

93-1261

1.

Civīlprocesa jēdziens un šā jēdziena analīze. Atšķirība starp civīlprocesa likumu un civīllikumu uzdevumiem. Tiesību aizsardzības veidi. Iemesli, kuŗu dēļ civīlprocesa normas pieskaitāmas publiskām tiesībām. Trīs civīltiesāšanas kārtības veidi.

Civīlprocesa izveidošanās par zinātnes nozari. Civīlprocesa normas kā civīltiesību formālā daļa. Materiāli - tiesiskā teorija. Abstrakti - tiesiskā teorija. Vacha izvīrītā konkrētā teorija. Bilova teorija. Nefedjeva, Kolera, Švālbaha un citu domas par tiesas un prāvnieku savstarpējo attiecību būtību.

2.

Civīlprocesa vēsture. Civīlprocesa izveidošanās senajā Romā. Priesteru loma romiešu civīlprocesa attīstībā. Legis actio būtība un piecas galvenās legis actiones. Actio in rem un actio in personam.

Formulārā procesa būtība un atšķirība no legis actio tiesāšanas kārtības.

Formulārā procesa pārveidošanās ekstraordinārā procesā. Procesas gaita imperatoru laikmetā. Atklātības un mutiskuma izžušana un rakstiskuma ieviešanās.

3.

Tiesību aizsardzība un reālizēšana pie seno ģermaņu ciltīm. Procesas forma un kārtība. Romiešu tiesību iespaids uz ģermāņu tiesībām. Kanoniskais process. Vācijas civīlprocess pēc Reichskammergericht'a nodibināšanas 1495. g. Prūsijas karaļa Fridriha Lielā civīlprocesa reformas.

Francijas civīlprocesa attīstība. 1806. g. Civīlprocesa nolikums. Lietu sadalīšana starp dažādām tiesām. Advokātūra. Atklātība un mutiskums. Prāvas gaita. Franču civīltiesāšanas kārtības vērtīgās īpašības. Franču

civīlprocesa iespaids uz dažu Vācijas zemju civīlprocesu. Vācu civīlprocesa raksturīgās pazīmes. Austrijas civīlprocess.

4.

Anglijas civīlprocess un romiešu tiesību iespaids uz to. Formulu krājums. Jautājums par faktu un par tiesībām. Kanclēra tiesas izcelšanās. Advokātūra. Mutiskā procesa pārveidošanās rakstiskā. 1873. g. likums par tiesu reformu. Pirmās instances tiesas un šo tiesu kompetence. Augstākā tiesa Londonā un tās nodaļas. Apellācijas tiesa. Lordu palāta. Tiesnešu materiālais un sabiedriskais stāvoklis. Tiesu sekretāri. Civīlprocesa gaita: prasības celšana; atbildētāja aicināšana pie tiesas; lietas sagatavošana iztiesāšanai; iztiesāšana; atklātība; rakstiskums un mutiskums; zvērināto piedalīšanās; sprieduma taisīšana un pasludināšana kolleģiālās tiesās. Sprieduma izpildīšana. Apellācija. Kasācija. Atbildētāja atteikšanās izpildīt spriedumu.

5.

Tiesāšanas kārtība senajā Krievijā. Pirmsmaskavas periods. „Русская правда“. Laicīgās un garīgās tiesas. Atklātība un mutiskums. Pierādījumi.

Maskavas periods. Civiltiesāšanas atdalīšana no krimināltiesāšanas: „Судъ и сыскъ“. Prāvas uzsākšana. Atbildētāja aicināšana pie tiesas. Pierādījumi un to novērtēšana. Sūdzība par tiesnesi. Tiesas spriedumu izpildīšana.

Pēterļa Lielā tiesu reformas un to praktiskā nozīme. Advokātūra. Tiesu iestāžu pārveidošana Katrīnas II laikā uz kārtu un vēlēšanu principa pamata. Jautājums par tiesas patstāvību. Tirdzniecības tiesas.

Civiltiesāšanas kārtība pirms 1864. gada tiesu reformas. Prāvas uzsākšana; sekretāru ziņojumi un kancelejas noslēpumi. Tiesu amatpersonu atalgošana.

6.

Civīlprocesa likumu vieta pirmajā Krievijas likumu kopojumā. 1864. gada Tiesu nolikumu pamatprincipi un

sastādīšanas vēsture. Miertiesu iestādes un vispārējās tiesas. Tiesu reformas ieviešana dzīvē. Ar 1889. g. 12. jūlija likumu izdarītie pasliktinājumi uz 1864. g. Tiesu nolikumu pamata nodibinātā tiesu iekārtā.

Iebildumi pret 1864. gada Tiesu nolikumu ieviešanu Baltijā. Vidzemes zemes tiesas un to kompetence. Vidzemes pilsētu tiesas. Kurzemes tiesas.

7.

Civiltiesāšanas kārtība Baltijas guberņu pirmsreformas tiesu iestādēs. Procesa gaitas sadalīšana vairākos posmos. Pierādījumu sistēma un pierādījumu novērtēšana. Spriedumi un to pārsūdzēšana.

1864. gada Tiesu nolikumu noteikumu pieskaņošana Baltijas guberņās pastāvošām civiltiesībām ar 1889. g. 9. jūlija likumu par tiesu reformas ieviešanu Baltijas guberņās. Civillikumu noteikumu saskaņošana ar Tiesu nolikumu procesa tiesību pamatprincipiem; noteikumi par apsardzības procesu un uzaicinājumu; hipotēku sistēmas reforma; konkursa tiesības un tirdzniecības lietu iztiesāšana pirms tiesu reformas ieviešanas; aizbildnības lietas un zemnieku lietu iestāžu pārveidošana. Tiesāšanas kārtība Latgalē un no Kauņas guberņas Latvijai pievienotā joslā.

8.

Civīlprocesa tiesību avoti. 1) Likums. Agrākās Krievijas likumu spēkā atstāšana Latvijā. Spēkā esošie procesuālie likumi. Keizara Aleksandra II. Tiesu nolikumi. Civīlprocesa nolikuma satura iedalījums pēc 1914. g. un 1932. g. izdevuma. 2) Parašu nozīme civīlprocesā. Tiesu prakse. Tiesu iestāžu kārtības ruļļi. 3) Tiesnesis kā tiesību avots. Tiesneša ricības brīvība, piemērojot likumu konkrētam gadījumam. Dabisko tiesību skolas uzskats šīnī jautājumā. Noteikumi par likuma trūkumu un nepilnību izlabošanu dažādās valstīs. Mūsu Civīlprocesa nolikuma noteikumi par tiesnesi kā tiesību avotu. Absolūtās un dispozitīvās civīlprocesa normas.

9.

Likumu iztulkošana. Zināmā lietā dotu Senāta pakaidrojumu piemērošana citās lietās. Analogijas pielietošana. Taisnīga tiesas sprieduma pamati. Trīs teorijas par procesuālā likuma piemērošanu laikā. Procesuālā likuma piemērošana vietā. Tiesas vienība un tiesu savstarpējā palīdzība. Citu valstu tiesās taisītu spriedumu izpildīšana Latvijā. Hāgas 1905. g. konvencija par tiesas palīdzību. Procesuālo likumu piemērošana personām. Eksterritoriālītes principa piemērošana lietās par nekustamu mantu. *Cautio iudicatum solvi*.

10.

Dažādu tiesu nodibināšana sakarā ar tiesību traucējumiem dažādās tiesību nozarēs. Mūsu tiesu sadalījums pēc tiesību nozarēm. Civīlās jurisdikcijas atšķirība no kriminālās jurisdikcijas. Civīlprocesa attiecības pret kriminālprocesu. Civīlprasības liktenis kriminālprocesā. Kollīzija starp kriminālās un civīltiesas spriedumiem. Kriminālais elements civīlprocesā. Civīlprocesa attiecība pret administratīvo pārvaldi.

11.

Civīltiesiskie un publiski-tiesiskie prasījumi. Administratīvo iestāžu un personu prasījumi, kuriem nepiemīt neapstrīdamības raksturs, un šo prasījumu izvešana dzīvē. Publiski-tiesiska rakstura prasījumu atšķirība no privāttiesiska rakstura prasījumiem. Strīdi, kas izceļas: 1) no līgumiem par darbiem un piegādēm valsts vajadzībām, 2) no līgumiem par valsts mantas vai tiesību nomāšanu, 3) no privātpersonām piederošas nekustamas mantas ieskaitīšanas valsts zemes fondā uz Agrārās reformas likuma pamata, 4) starp centrālām valsts iestādēm par valsts mantu. Lietas par civīlresoru darbinieku privātpersonām nodarītiem zaudējumiem.

Valsts varas izteikšanās trijos virzienos. Tiesu iekārtošana; tiesu pārvaldība; lietu iztiesāšana; spriedumu izpildīšana.

12.

Subjektīvie nosacījumi par iecelšanu tiesnešu amatā. Objektīvie nosacījumi, kas saistīti ar tiesneša amatu: tiesas varas patstāvības princips; tiesnešu neatceļamība; tiesneša amata nesavienojamība ar kādu citu amatu. Tiesnešu atalgošana, paaugstināšana dienestā un apbalvošana. Uzraudzība par tiesnešiem un tiesnešu disciplinārā, civilā un kriminālā atbildība.

13.

Tiesnešu amatam noderīgu personu izraudzīšanas sistēmas. Tiesu iedalījums parastās un speciālās. Vienpersonīgās un kollēģiālās tiesas. Tiesu instanču sistēma. Pagasttiesas. Miertiesu iestādes. Kollēģiālās tiesas. Latvijas apgabaltiesas. Rīcības sēdes un tiesas sēdes. Kopšapulces apgabaltiesās un tiesu palātā. Senāta apvienotā sapulce. Šo sapulču sasaukšana un uzdevumi. Tiesas sēdes tiesnešu sastāvs. Apstākļi, kuŗiem pastāvot, tiesnesis nedrīkst piedalīties sēdē.

14.

Kollēģiālās tiesu iestādes priekšsēdētāja uzdevumi tiesu pārvaldības lietās. Kollēģiālās tiesu iestādes nodaļas vadītāja pienākumi un tiesības. Tiesas locekļu pienākumi. Sekretārs. Prokurātūras amata personas. Tiesu amata kandidāti. Tiesu izpildītāji. Tiesas ziņneši. Notāri. Zemes grāmatu nodaļas. Zemes grāmatu nodaļas personāls. Zemes grāmatas un zemes grāmatu reģistrs; zemes grāmatu nodaļas žurnāls un lieta. Panti un atzīmes zemes grāmatu reģistrī.

15.

Advokātūra senajā Grieķijā, senajā Romā un Itālijas pilsētās vidus laikos.

Advokātūra Francijā, Anglijā un Vācijā. Advokātūra Krievijā līdz 1864. gada tiesu reformas ievēšanai. 1864. gada tiesu nolikumu pamatnoteikumi par advokātūru.

Tiesībaizstāvība un pārstāvība, un šo institūtu apvienošana. Advokātūra Latvijā. Zvērinātu advokātu pienākumi un tiesības pret saviem pilnvaras devējiem. Zvērinātu advokātu atbildība: disciplinārā, civilā un kriminālā. Latvijas zvērinātu advokātu padome.

Privātvokāti un zvērinātu advokātu palīgi. Uzņemšana par zvērināta advokāta palīgu. Privātvokāta tiesību iegūšana.

16.

Jurisdikcija un kompetence. Tiesas ar vienādu un tiesas ar dažādu kompetenci. Objektīvā kompetence. Subjektīvā (teritoriālā) kompetence. Vispārējā piekritība, speciālā piekritība, absolūtā (izņēmuma) piekritība, fakultatīvā piekritība, līgumiskā piekritība.

Pozitīvie un negatīvie piekritības strīdi.

Miertiesnešiem un Apgabaltiesām piekritošās lietas. Pagasttiesām piekritošās lietas. Īres valdēm piekritošās lietas.

17.

Vispārīgi aizrādījumi par civīlprocesa pamatprincipiem. Dispozitīvītaes princips. Sacikstes princips un viņa pozitīvās un negatīvās īpašības. Obligātoriska juristu speciālistu piedalīšanās procesā. Sacikstes principa saistišana ar izmeklēšanas principu. Pusu vienlīdzības princips. Tiesas un pusu iniciatīve procesā. Tiešuma princips un no tā izrietošie secinājumi.

18.

Mutiskums un rakstiskums civīlprocesā tīrā un jauktā veidā. Šo principu labās un sliktās īpašības. Tiesas atklātības divi veidi. Tiesas atklātības nozīme. Procesa gaitas paātrināšanas līdzekļi.

Puses (prāvnieka) jēdziens. Pusu vienlīdzība prāvā. Pusu sakrišana vienā personā.

19.

Procesuālās puses tiesībspēja un darbībspēja. Pēcncība procesā: 1) prasītājs izstājas no prāvas uz pašā

vēlēšanos, 2) prasītājs zaudē tiesību uz prāvu, 3) atbildētāja izstāšanās no prāvas. Pusu pārstāvība procesā: 1) obligātoriskā jeb likumiskā, 2) līgumiskā. Pilnvaras forma un pilnvaras līguma izbeigšana.

20.

Tiesas procesuālās darbības. Spriedums, lēmums, rīkojums. Pusu procesuālās darbības. Vārda „termiņš“ divējādā nozīme. Termiņu aprēķināšana. Likumiskie, līgumiskie un tiesas noteiktie termiņi. Termiņa pagarināšana un termiņa atjaunošana. Pusu procesuālo darbību atceļamība. Pusu procesuālo darbību forma.

21.

Prasība. Tiesai iesniedzamā prasībā ietvertais prasījums un materiāli-tiesiskais prasījums. Civīllikumos paredzētie prasību veidi. Pastāvošās valdīšanas aizsardzība un un zaudētās valdīšanas atjaunošana. Lietiskās prasības un personiskās prasības. Izpildīšanas prasības un prasības atzīt tiesiskas attiecības esamību vai neesamību. Šo prasību savstarpīgā atšķirība. Prasības ar konstitūtīva rakstura spriedumiem. Procesuālās attiecības rašanās absolūtie un relatīvie nosacījumi.

22.

Prasības lūguma forma. Prasības lūguma saturs: 1) procesuālo attiecību subjekti, 2) prasības summa un tās aprēķināšana, 3) prasības pamats — aktīvais un pasīvais, 4) prasītāja prasījumi. Prasības lūguma pielikumi un noslēgums. Prasības lūguma iesniegšanas sekas un tālākvirzīšana. Atbildētāja aicināšana pie tiesas. Pavēstes saturs un izsniegšanas kārtība; aicināšana pie tiesas ar sludinājumu Valdības Vēstnesī. Aicināšanas termiņi un sekas.

23.

Atbildētāja aizstāvēšanās līdzekļi: ierunas, noraidījumi (atšķirība starp ierunu un noraidījumu); noraidījumu celšana un izlemšana; pretprasība. Rakstiskie pa-

skaidrojumi. Tiesas satiksme ar prāvniekiem un prāvnieku jurīdiskās adreses paziņošana tiesai. Lietas iztiesāšanas kārtība; prasības grozīšana. Tiesas sēžu protokoli.

24.

Pierādīšanas jēdziens un nozīme. Pierādīšanas kārtība. Praesumptiones iuris et de iure; praesumptiones iuris; faktiskās prezumpcijas; empīriskās, uz pieredzi pamatotās patiesības. Pierādāmo apstākļu apjoms. Pierādījumu iesniegšanas laiks un kārtība. Pierādījumu pārbaudīšanas forma. Pierādīšanas pienākuma sadalīšana starp prāvniekiem. Prasības pamata un apmēra pierādīšana. Puses tiesai iesniegto pierādījumu izmantošana.

25.

Pierādījumu jēdziens. Iekšējie un ārējie pierādīšanas līdzekļi. Trīs teōrijas par pierādījumu novērtēšanu. Pirmā instancē izdarītās pierādījumu novērtēšanas nozīme pie lietas iztiesāšanas otrā instancē. Pierādījumu novērtēšanas brīvības ierobežojumi.

Liecinieku liecības jēdziens. Liecinieku liecības priekšmets. Liecinieku aicināšana liecības došanai. Liecības došanas forma, vieta un laiks. Liecinieku nopratināšanas gaita.

Liecinieku liecības pierādīšanas spēka un nozīmes noteikšana no tiesas. Likumos paredzētie liecinieku liecību pielaišanas ierobežojumi.

26.

Ziņu ievākšana no apkārtniekiem (apkaimiešiem). Atšķirība starp liecinieku nopratināšanu un apkārtnieku iztaujāšanu. Apkārtnieku iztaujāšanas (ziņu ievākšanas) gaitas posmi.

Atzīšana tiesā. Atzīšanas subjekts un objekts, mērķis un sekas. Atzīšanas atsaukšana; kvalificētā atzīšana; tiešā un netiešā atzīšana.

Prāvnieku zvēresta jēdziens, pamats un pieļaušana; zvēresta došanas kārtība; zvēresta sekas un atteikšanās no zvēresta.

27.

Apskatīšana uz vietas. Lietpratēju atzinums. Lietpratēju pienākumi un viņu slēdziena spēks.

Rakstiskie pierādījumi. Publiskā kārtībā un mājas kārtībā sastādītie akti un dokumenti. Dokumentu iesniegšana tiesai. Trešās personas rokās esošo dokumentu iesniegšana tiesai.

28.

Rakstisko pierādījumu veidi: zemes grāmatu akti, notāriālie akti, apliecināšanai uzrādītie akti, mājas kārtībā sastādīti akti. Tirdzniecības grāmatas. Rakstisku pierādījumu pārbaudīšana: formālā un materiālā. Dokumenta īstuma apšaubīšana un viltojuma strīdus.

29.

Tiesu izdevumi šaurākā un plašākā nozīmē. Nosaucījumi par tiesu izdevumu atlīdzināšanu. Mazturības tiesības.

Sprieduma taisīšana. Rezolūcija. Spriedums galīgā veidā.

30.

Sprieduma stāšanās likumīgā spēkā. No sprieduma spēkā nākšanas izrietošās sekas. Acīm redzamu kļūdu izlabošana rezolūcijā, spriedumā un izpildu rakstā. Blakus lēmumu nākšana likumīgā spēkā.

Aizmuguriska sprieduma jēdziens. Atsauksme uz aizmugurisku spriedumu. Aizmuguriska sprieduma izpildīšana.

31.

Apellācijas jēdziens un šī jēdziena analīze. Apellācijas sūdzības iesniegšana. Paskaidrojums uz appellācijas sūdzību un pretapellācija. Apellācijas caurlūkošana otrās instances tiesā. Ārkārtējā appellācija. Vispārējie noteikumi par otrās instances spriedumu atcelšanu.

32.

Kasācijas sūdzība, tās saturs, iesniegšanas iemesli, iesniegšanas kārtība un termiņš. Kasācijas lūguma

iesniegšanas sekas. Tiesāšanas kārtība Senātā. Sprieduma kasācijas sekas.

33.

Lūgums lūkot spriedumu cauri no jauna; šāda lūguma iesniegšanas iemesli un iesniegšanas kārtība. Lietā nepiedalījušos personu lūgumi.

Sarežģījumi procesā. Tiesneša atstatīšana. Atstatījuma pieteikšanas laiks un veids. Trešo personu iestāšanās prāvā: 1) galvenā vai patstāvīgā iestāšanās (interventio principalis); 2) viena prāvnieka pabalstīšana procesā no trešās personas (Streitgehülfschaft): a) trešās personas iestāšanās prāvā (Interventio accessoria), iestāšanās kārtība un veids; b) trešās personas pieaicināšana prāvā (Litis denuntiatio). Nominatio auctoris.

34.

Prasību objektīvā savienošana. Pareizas un nepareizas savienošanas sekas. Līdzdalība jeb prasību subjektīvā savienošana. Nepieciešamā līdzdalība.

Iztiesāšanas apturēšana: 1) no tiesas puses aiz subjektīva rakstura iemesliem, 2) aiz objektīva rakstura iemesliem. Prāvnieku faktiskā bezdarbība.

Prasības nodrošināšana: 1) pret atbildētāju, 2) nākamībā iespējamās prasības nodrošināšana pret tagadējo prasītāju un pret trešo personu. Prasības nodrošināšanas nosacījumi.

35.

Prasības nodrošināšanas veidi: 1) atzīmes ierakstīšana zemes grāmatu reģistrī, 2) kustamas mantas aprakstīšana, 3) galvojuma došana pie tiesas; 4) paraksta došana par dzīves vietas neatstāšanu. Prasījuma iepriekšēja nodrošināšana.

Pierādījumu iepriekšēja nodrošināšana.

Sprieduma iepriekšējas izpildīšanas pielaišana.

36.

Lietā radušos blakus jautājumu izspriešana. Blakus lūgumu iesniegšana. Blakus lūgumu izspriešana un blakus

lēmumi. Blakus lēmumu pārsūdzēšana. Blakus pārsūdzību iesniegšana un izspriešana.

Vēsturisks pārskats par piespiedu izpildīšanu pēc aktiem. Dokumenti, uz kuŗu pamata iespējama piespiedu izpildīšana pēc aktiem. Personas, kam tiesība pieprasīt piespiedu izpildīšanu pēc aktiem. Personas, pret kuŗām iespējams vērst piespiedu izpildīšanu pēc aktiem. Piekritība lietās ar piespiedu izpildīšanu pēc aktiem. Tiesneša rezolūcija par piespiedu izpildīšanu un rezolūcijas izpildīšana. Parādnieka prasība pret piedzinēju, lai panāktu rezolūcijas atzīšanu par spēku zaudējušu.

37.

Tiesāšana izpildu vai aprēķina kārtībā. Izpildu tiesāšanas gaitas iedalīšana divi posmos.

Tiesāšanas kārtība valsts pārvalžu lietās. Valsts pārvalžu pārstāvji tiesā. Lietu piekritība un valsts iestāžu priekšrocības. Lietas, kas izceļas sakarā ar līgumiem par darbiem un piegādēm valsts vajadzībām un valsts mantas vai tiesību nomas līgumiem. Prasības atjaunot traucētu vai zaudētu valdīšanu attiecībā uz valsts nekustamu mantu.

Lietas par tiesnešu, prokuroru un citu tiesu amatpersonu nodarītu zaudējumu atlīdzināšanu.

38.

Tiesāšanas kārtība laulības lietās: 1) prasības aizliegt izsludinātām personām noslēgt laulību, 2) prasības šķirt laulību, 3) prasības atzīt laulību par spēkā neesošu. Šo prasību piekritība un noilgums. Prasības par tiesībām, kas izriet no likumīgas laulības pastāvēšanas; personiskās un mantiskās prasības. Tiesāšanas kārtība lietās par dzimšanu laulībā: pozitīvās un negatīvās prasības.

39.

Šķirējtiesa un tās atšķirība no valsts tiesas. Šķirējtiesai nepiekrītošas lietas. Šķirējtiesas nodibināšana. Šķirējtiesas tiesības, tiesāšanas kārtība, sprieduma pārsūdzēšana un izpildīšana. Ārzemēs taisīti šķirējtiesu

spriedumi. Procesuālais un privāttiesiskais izlīgums. Izlīguma iespējamība un sekas.

40.

Raksturīgās pazīmes, kas atšķir tiesāšanas kārtību miertiesu iestādēs no tiesāšanas kārtības vispārējās tiesu iestādēs.

41.

Vispārīgi aizrādījumi par tiesas spriedumu izpildīšanu. Izpildāmie spriedumi. Spriedumu izpildīšanas orgāni. Izpildu pavēstes izsniegšana atbildētājam. Aizstāvja iecelšana prombūtnē esošā parādnieka interešu aizsardzībai pa sprieduma izpildīšanas laiku. Tiesu izpildītāja tiesības un pienākumi tiesas spriedumu izpildot. Tiesas tiesība atlikt sprieduma izpildīšanu vai nolikt piepriestās summas samaksu uz vairākiem termiņiem.

42.

Spriedumu izpildīšanas veidi. Tiešie un netiešie līdzekļi. Izpildīšanas vēršana uz parādnieka mantu un pret parādnieka personu. Piedzišanas vēršana uz kustamu mantu, kas atrodas parādnieka rokās. Privilēģētā manta. Vairākām personām kopīgi piederoša nedalāma kustama manta. Piedzišanas vēršana uz laulātiem draugiem piederošu mantu. Trešo personu iebildumi pret mantas apķīlāšanu. Policijas pieaicināšana pie mantas apķīlāšanas.

Mantas aprakstīšana, novērtēšana un nodošana glabāšanā. Izsoles vietas un laika noteikšana. Izsoles izziņošana. Izsoles noturēšanas laiks. Sevišķi noteikumi par dažu priekšmetu pārdošanu.

43.

Kustamas mantas izsoles uzsākšana un izdarišana. Personas, kam nav tiesību piedalīties solīšanā. Nosolītāja tiesības un pienākumi.

Neotikusi izsole. Izsoles atzišana par spēkā neesošu. Piedzišanas vēršana uz vērtspapīriem, kas izrak-

stīti uz uzrādītāju. Piedzīšanas vēršana uz kustamu mantu, kas neatrodas parādnieka valdiņā. Piedzīšanas vēršana uz parādniekam pienākošo atalgojumu un citām naudas summām. Piedzīšanas vēršana uz parādnieka nekustamas mantas ienākumiem.

Piedzīšanas vēršana uz parādniekam piederošu nekustamu mantu; piedzīšanas uzsākšana; mantas aprakstīšana, novērtēšana un aprakstītās mantas pārvaldīšana līdz izsoles dienai; mantas pārdošana izsolē. Izsole ar divējādiem nosacījumiem.

44.

Līgumi, kas attiecas uz pārdodamo nekustamo mantu. Nekustamas mantas izsoles sekas. Nenotikusi un par spēkā neesošu atzīta izsole uz nekustamu mantu. Sūdzības par izsoles nepareizu noturēšanu.

Valsts kreditiestādēs iekļātas nekustamas mantas pārdošana izsolē. Kopīpašumā esošas nekustamas mantas pārdošana izsolē. Piedzīšanas vēršana uz kuģiem; kuģa aprakstīšana, novērtēšana, nodošana glabāšanā, pārdošanas izsludināšana, ieņemtās naudas sadalīšana.

45.

Par pārdoto kustamo un nekustamo mantu ieņemtās naudas sadalīšana.

Attiesātās mantas atņemšana parādniekam un nodošana piedzinējam. Paraksta ņemšana no parādnieka par dzīves vietas neatstāšanu. Parādnieka aicināšana pie tiesas līdzekļu uzrādīšanai parādu nomaksai. Valsts parādnieku mantas meklēšana.

Jēdziens un vispārīgi aizrādījumi par tiesāšanu apsardzības kārtībā.

46.

Apsardzības kārtībā iztiesājamās lietas. Lietas ierosināšana; lūdzēju aicināšana uz tiesas sēdi; pierādījumi; jautājums par trešām personām. Prokuratūras pārstāvja piedalīšanās dažās lietās. Apsardzības kārtībā taisīto lēmumu pārsūdzēšana.

Ārlaulībā dzimušu bērnu leģitimēšana. Leģitimācijas lietu piekritība. Lūguma iesniegšana leģitimēšanas dēļ.

Adopcijas lietu piekritība Latgalē un Rietumlatvijā. Noteikumi par adopcijas iespējamību. Lūguma iesniegšana tiesai adopcijas dēļ.

47.

Apsardzības kārtībā iztiesājamās lietas par rīcības spēju atņemšanu un ierobežošanu. Personas atzīšana par garā slimu; pagaidu aizgādības nodibināšana; slimā gara spēju pārbaudīšana. Lēmuma taisīšana un lēmuma pārsūdzēšana. Aizgādības atcelšana.

Personas atzīšana par izšķērdētāju. Prombūtne un bezvēsts prombūtne. Aizgādības nodibināšana par prombūtnē un bezvēsts prombūtnē esošā mantu. Bezvēsts prombūtnē esošas personas izsludināšana par mirušu: 1) ja promesošais pazudis pastāvot parastiem apstākļiem, 2) ja promesošais pazudis nāves briesmu laikā.

Mantojuma jēdziens, mantojuma atklāšanās un aicinājums pie mantojuma. Mantojuma lietu piekritība Latgalē un rietumu Latvijā. Mantojuma apsardzība un aizgādības nodibināšana mantojumam. Mantojuma apzīmogošana, aprakstīšana un novērtēšana. Publikācija par mantojuma atklāšanos.

48.

Mantojuma pāreja uz mantiniekiem uz mantojuma atstājēja pēdējās gribas izteikuma pamata. Testāmenta iesniegšana tiesai Rietumlatvijā un Latgalē. Jautājums par testāmentu nesaskaņu ar likuma noteikumiem Latgalē un Rietumlatvijā. Testāmenta apstiprināšana izpildīšanai. Testāmenta attaisīšana un nolasīšana. Mutiska testāmenta pasludināšana. Mantinieku, kreditoru un citu ieinteresēto personu uzaicināšana pieteikt savas tiesības. Lūgums atzīt testāmentu par stājušos likumīgā spēkā. Tiesas lēmumu pārsūdzēšana.

Mantojuma sastāva un vērtības paziņošana, mantojuma nodokļa apmēra aprēķināšana un nomaksa. Testāmentu apstrīdēšana; prasītāji un atbildētāji šajās lietās.

49.

Mantojuma pāreja likumiskās mantošanas ceļā. Mantojuma pieņemšana faktiski un juridiski. Lūgums tiesai apstiprināt mantiniekus likumiskās mantošanas tiesībās. Uzaicinājuma izdarīšana. Tiesas lēmuma taisīšana par apstiprināšanu likumiskās mantošanas tiesībās un šā lēmuma saturs. Lēmuma pārsūdzēšana.

50.

Mantojuma pieņemšanas sekas un atteikšanās no mantojuma. Iepazīšanās ar mantojuma stāvokli Latgalē. Mantojuma pieņemšana ar inventāra tiesībām. Inventāra sastādīšana.

Mantinieku piespiešana izteikt savu gribu attiecībā uz mantojuma pieņemšanu vai atteikšanos no tā.

Mantojuma dalīšana bez tiesas piedalīšanās un tiesas ceļā. Dalīšanas lietu piekritība Latgalē un rietumu Latvijā. Mājas kārtībā izdarītas dalīšanas apstrīdēšana. Dalīšanas lietas gaita: mantojuma sastāva un vērtības noskaidrošana, dalīšanas projekta sastādīšana, lēmuma taisīšana par projektu apstiprināšanu un šā lēmuma pārsūdzēšana.

51.

Nekustamas mantas izpirkšana Latgalē un Latvijas rietumdaļā. Pilsētu un miestu pašvaldībām piešķirto pirkšanas tiesību izlietošana.

Līgumiskās atpakaļpirkšanas tiesība.

Saistības priekšmeta iesniegšana tiesai glabāšanā. Šo lietu piekritība.

Pilnvaras anulēšana un atņemšana no pilnvarnieka. Šo lietu piekritība.

Uzaicināšanas kārtības jēdziens un gadījumi, kad likums pielaiž izdarīt uzaicināšanu. Gadījumi, kad tiesa izdara uzaicināšanu ex officio. Uzaicinājuma lietu piekritība.

52.

Uzaicinājuma izdarīšanas dēļ tiesai iesniedzamā lūguma saturs un pielikumi. Termins, līdz kuram uzaicinā-

jumā ieinteresētās personas var pieteikt tiesai savas tiesības. Uzaicinājuma izdarīšanas sekas.

Uzaicināšanas kārtībā taisīto tiesas lēmumu pārsūdzēšana apsardzības kārtībā un apstrīdēšana prasības sūdzību ceļā. Uzaicinājums mantojuma atklāšanās gadījumā. Uzaicinājums par zudumā gājušiem parāda dokumentiem: 1) uz vārdu izdotiem, 2) uz uzrādītāju izdotiem. Gadījumi, kad hipotēku dzēšana izdarāma uzaicināšanas kārtībā.

Uzaicinājums atsavinot nekustamu mantu.

Uzaicinājums nodibinot un atceļot fideikommisu.

53.

Konkursa procesa un konkursa tiesību jēdziens. Speciālais un ģenerālais konkurss. Faktiskā, juridiskā, tirdznieciskā un netirdznieciskā maksātnespējība. Maksātnespējības raksturs. Konkursa procesa dalībnieki.

Tiesāšana parādu lietās pēc seno romiešu tiesībām: *missio in possessionem*, *magister bonorum et emptor bonorum*. *Curator bonorum et distractio bonorum*. Parādnieka izdošana kreditoriem. Konkursa tiesības viduslaiku Itālijas pilsētu statūtos.

54.

Mūsu uz Krievijas 1832. g. Nolikuma par tirdzniecisko maksātnespējību un 1889. g. 9. jūlija pagaidu noteikumiem par maksātnespējības lietu iztiesāšanu pamatotais konkursa process. Pamatnosacījumi, kas nepieciešami parādnieka izsludināšanai no tiesas par maksātnespējīgu. Tirdznieciskās maksātnespējības subjektīvās un objektīvās pazīmes. Parādnieka atzīšana no tiesas par maksātnespējīgu un šīs atzīšanas sekas. Konkursa kuratora iecelšana, viņa tiesības un pienākumi. Kreditoru sapulces sasaukšana. Konkursa valdes ievēlēšana, tās tiesības un pienākumi. Konkursa masas aktīva un pasīva noskaidrošana. Prasījumu pieteikšana, pārbaudīšana un iedalīšana šķirās.

55.

Parādnieka, kreditoriem par kaiti noslēgto darījumu apstrīdēšana. Maksātnespējas rakstura noteikšana un masas likvidēšana. Konkursa kuratora un konkursa valdes atalgošana. Konkursa valdes un kreditoru sapulču lēmumu pārsūdzēšana. Konkursa slēgšana. Tiesas uzraudzība par konkursa procesa gaitu.

Likums par peļņas uzņemumu administrāciju („Vald. Vēstn.“ 1931. g. № 140 un 1933. g. № 92) un instrukcija pie šā likuma („Vald. Vēstn.“ 1931. g. № 167).

Administrācijas mērķis un nodibināšanas nosacījumi. Administrācijas nodibināšanas sekas. Kreditoru sapulces un administratora tiesības un pienākumi. Administrācijas ilgums un izbeigšana.

LU bibliotēka

930001261

p lll
353